

60.008X

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1979. szeptember 12. s z e r d a

bb.1. nagygyűlések, kiállítások bulgária felszabadulásának évfordulója alkalmából

i-kj/ra bc e

1979. szeptember 12.

barátsági nagygyűléseken, kiállításokkal emlékeznek meg e hónapban hazánkban bulgária felszabadulásának 35. évfordulójáról. a bolgár kulturális központ a fővároson kívül két megyében is szervez ebből az alkalomból rendezvényeket.

veszprémben a dimitrov megyei művelődési központban szeptember 18-án tartanak ünnepséget, s egyuttal megrendezik a bolgár szocialista filmművészet estjét, amelyen bemutatják „a lakcipő” című filmet. barátsági gyűlésen emlékeznek meg a baráti ország felszabadulásának jubileumáról 20-án a budapesti építész vállalatnál, ahol az ünnepséget irodalmi esttel kötik össze.

/folyt.köv./

-1-

3P

bb.1. / nagygyűlések ... folyt./ra

szolnok és heves megyét évek óta szoros szálak fűzik a testvéri néphez. mezőgazdasági üzemek sora vette fel a barátságot jelképező nevet. szeptember 24-én és 25-én szolnok megyében bolgár-magyar barátsági napok keretében lesznek ünnepi megemlékezések. ez alkalommal a karcagi bolgár-magyar barátságtermelőszövetkezetbe és turkevére látogatnak a kulturális centrum vezetői, munkatársai, s előadásokon adnak képet a bolgár mezőgazdaság szocialista fejlődéséről. a dinamikusan fejlődő bolgár népköztársaság életével kiállításokon, filmvetítéseken ismerkedhetnek meg a megye lakói.

heves megyében szeptember 27-én és 28-án emlékeznek meg az évfordulóról: heves nagyközségben és detken szerveznek bulgáriát bemutató rendezvényeket./mti/

bb.2. nemzetközi színházi fórum budapesten

i-me/s/ra bc e

1979. szeptember 12.

budapesten tartja xi. kongresszusát a színészek nemzetközi szövetsége, a színészek, énekesek, táncosok, rádió- és televízió-előadók, artisták szakszervezeteit tömörítő szervezet. a szövetség - amelynek mintegy 40 ország, köztük 1968 óta hazánk is tagja - megalakulása óta, csaknem három évtizede következetesen harcol a művészek létérdekeiért, szakszervezeti jogaiért, a faji megkülönböztetés ellen, védelmezi a nemzeti, az élő művészetet, amelyet számos országban a technika új vívmányai: a képhanglemez, a képmagnó, a kábeles televízió, az életnagyságu képernyős színházi közvetítés egyre inkább háttérbe szorít.

a szeptember 25-28-án sorra kerülő kongresszus fő témája a színész és szakszervezete a nyolcvanas évek technológiai körülményei között. a tanácskozáson megvitatják, mit tehet a szakszervezet azért, hogy ne éljenek vissza a technikai eszközök adta lehetőségekkel, és azok az élő művészet fejlődését segítsék elő. az előadóművészek jogaival is foglalkoznak majd. a kongresszus elé terjesztik a színész chartát, amelyet magyar javaslatra készítettek elő a szervezet megelőző, bécsi kongresszusa óta.

megfigyelővel képviselteti magát a kongresszuson az unesco, a nemzetközi munkaügyi hivatal, a nemzetközi színházi intézet, a zeneművészek nemzetközi szövetsége. a tanácskozáson résztvevő magyar küldöttséget vass imre, a művészeti szakszervezetek szövetségének főtitkára vezeti./mti/

.-.

-2-

3P

bb.3. együttműködés a vállalatok és a magyarhoni földtani társulat között

i-kg/z/ra pp e

1979. szeptember 12.

az ország természeti erőforrásainak feltárásában aktív szerepet vállal a mtesz legrégebbi tudományos egyesülete a magyarhoni földtani társulat. ezekről a munkálatokról és a soronlévő tervekről adott tájékoztatást dank viktor, a társulat elnöke.

az energiaigények növekedése nyomán az elmúlt két évtizedben világszerte - így nálunk is - háromszorosára növekedett a szénhidrogének és a szén iránti kereslet. ahhoz, hogy ennek egy részét továbbra is hazai forrásokból fedezzük, a legújabb tudományos és technikai eredmények felhasználására van szükség, hiszen a prognózisok szerint szénvagyonunk még 100 évre elegendő ugyan, de az új lelőhelyek többsége már nehezebben hozzáférhető. szénhidrogén kincsünk a mai termelési mennyiségeket figyelembe véve 15-20 évre elegendő, a jelenlegi termelés tartós fenntartása azonban csak intenzív és eredményes kutatással lehetséges. ezekben a munkákban a 130 éve alakult 1200 főt számláló társaság is tevékenyen részt vesz. három nagyobb feladat köré csoportosítja a tudományos munkákat: a jelenlegi termelési mélységeknél mélyebben elhelyezkedő nyersanyagok kutatásának, kitermelésének előkészítése, a földtudományokra háruló környezetvédelmi feladatok kimunkálása és ehhez kapcsolódóan a legfontosabb ásványi nyersanyag, a víz felkutatásának, bányászatának és minőségvédelmének megóvása.

a feladatok megoldására erősíteni kell a tudomány és a gyakorlat kapcsolatát. ennek érdekében kibontakozóban van egy újfajta együttműködés a vállalatok és a társulás között. e szerint a vállalatok a mtesz közvetítésével tudományos munkákkal bízzák meg a társulást. ezek megoldására az mft komplex munkacsoportot hív életre, amely különféle szakterületek elismert szakembereinek együttese. ezek a feladatok rendszerint ugyanis csak ilyen kiterjedt szakembergárda segítségével oldhatók meg. eddig több mint 30 tudományos megbízásnak tett eleget a társulás. ezek közé tartozott a magyar szénbányászati tröszt megbízásából a dunántúli karsztvízkészlet feltérképezése, mivel az új bányák biztonsági rendszerét ennek alapján tervezik meg. a vegyiművek megbízásából a vegyi hulladéktemetők kijelölésénél végezte el a társaság munkabizottsága a földtani vizsgálatokat, ez főként a környezetvédelmi érdekeket szolgálja. jelenleg a dunántúli szénbányák feltárásához földtani modelleket készít a társulás, ennek során több száz méter mélységig pontos képet állítanak össze a különféle rétegek, képződmények, vetők fizikokémiai sajátosságairól.

/folyt.köv./

-3-

3P

bb.3. / együttműködés ... folyt./ra

mindinkább aktivizálódnak a társaság vidéki szervezetei is. a közelmúltban megrendezett borsodi hetek eseménysorozatán a miskolc-környéki ásványlelőhelyek hasznosításának kérdéseiről, tatabányán a barnaszénkiaknázás új technikai eszközeiről, szegeden pedig a kőolaj-és földgáztermelés módszereiről rendeztek társadalmi vitákat. a tapasztalatokat ajánlásokban összegezték az illetékes hatóságok számára.
/mti/

-.-

bb.4. kiállítások, kerekasztalok, üzemlátogatások - a budapesti népfront a pályaválasztás segítségével

i-ma-bzs/ra dg e

1979. szeptember 12.

a szerszámkészítés piszkos, nehéz fizikai munka - vélekednek sokan, s bizony még megannyi foglalkozási tévhit él a szülőknél, nehezítve a gyermek pályaválasztását, s a társadalmi igényeknek megfelelő beiskolázást. ezért is jelentős a budapesti népfront pályaválasztást segítő tevékenysége, amelynek révén a családok valós információt kapnak a technikai tudományos forradalom eredményeiről, az egyéni személyiségjegyek felismerésének fontosságáról, vagyis mindarról, ami a 7-8.-os tanuló jövőt formáló döntésében fontos. a hmf budapesti bizottságán ezekben a napokban összegezték az elmúlt másfél évtizedes pályaválasztási propaganda-és felvilágosítómunka tapasztalatait -, amelyeket - a több évre szóló feladattervvel együtt - a közeljövőben vitat meg az elnökség.

az elemzés nyomán a népfront budapesti szülői és pedagógiai bizottsága - a tanácsokkal, a kisz-szel, az úttörőszövetséggel, a szakszervezetekkel és az üzemekkel együttműködve - még nagyobb segítséget kíván adni a szakmára neveléshez, a szakmunkásképzéshez, a fizikai munka társadalmi megbecsülésének erősítéséhez. a népfront-aktívák, a szülői munkaközösségek, közelebb hozzák, az általános iskolásokhoz a gyárakat, s gazdaságunk más ágazatait, pontos információkat adva a képzésről, a szakmunka jelentőségéről, a kereseti lehetőségekről, valamint a tudomány és a technika fejlődésének várható hatásairól.

a szemlélet formálásának szükségességéről vall egyebek között, az a tény is, hogy az elmúlt két évben budapestien a korábbinál kisebb, mindössze 17 százalék volt a szakmát elszakítani kívánó lányok aránya. pedig - és sajnos évek óta ismétlődő a megállapítás - a könnyűipar, a szolgáltatás, az élelmiszeripar és a műszeripar tárt karokkal várja a jelentkezőket. éppen a gyermek egyéni képességeinek és a társadalmi igények összhangjának megtalálásához, a jelenlegi 187 szakma, s több ezer szakképzés közötti választáshoz adnak iránymutatást a szülői munkaközösségek 290 fővárosi általános iskolában tevékenykedő pályaválasztási felelősei. az idei évtől már az ötödik osztályos gyerekek és az esetek 80 százalékában a döntő szót kimondó szülők körében megkezdik a fiatalok pályaválasztását, tudatosan együttműködve az osztályfőnökökkel.
/folyt.köv./

a numerikus szerszámgépek világaról, a népgazdaság szakemberigényéről,

3P

bb.4. / kiállítások ... folyt./ra

a budapesti népfront ősszel kezdődő fórumain, szülői kerekasztal-beszélgetésein és az általános iskolások üzemlátogatásain a tudományban, a technikában, a termelésben és a társadalmi gyakorlat más területein végbement változásokot kívánják széles körben ismertetni. október 15-e és december 15-e között minden kerületben megrendezik a „szülők pályaválasztási fóruma” sorozatot. a találkozókra a szakképző iskolák igazgatói, tanárai tájékoztatják a résztvevőket a képzés fővárosi lehetőségeiről. több tízezer szülőt és tanulót várnak az oktatási intézményekbe, úttörőházakba, az üzemekbe és a népfronthelyiségekbe, ahol pályaválasztási kiállításokat, szakmai vetélkedőket és egyéb rendezvényeket tartanak./mti/

-.-

bb.6. hanglemez nivódij - első átadás szeptember 14-én

i-mir/z/ra bc e

1979. szeptember 12.

„az év hanglemeze”, címmel - a művészi szempontból kiemelkedő magyar komolyzenei hanglemezek díjazására - nivódijat alapított a kulturális minisztérium. a díjjal az elmúlt egy esztendő során kiadott legszebb komolyzenei felvételek készítőit és közreműködőit - zeneszerzőket, előadóművészeket, zenei szerkesztőket és rendezőket, valamint hangmérnököket - tüntetik ki.

első alkalommal az idei hungaroton hanglemez hetek szeptember 14-én, zeneakadémiai megnyitóhangversenyén adják át a díjakat. az első nivódijas hanglemezeket - szám szerint nyolc kiadványt - a magyar hanglemezgyártó vállalat tavaly július eleje óta megjelent legsikeresebb komolyzenei felvételei közül, a hungaroton művészeti bizottságának ajánlása alapján válogatták ki.

a díjátadással egybekötött pénteki hangversenyen a közönség „élőben” hallhatja majd az ez évi hungaroton hanglemez hetek néhány lemezujdonosságának egy-egy kivételes szépségű darabját: a „budavár zenéje”, című album egyes részleteit a camerata hungarica, vivaldi két concertoját a liszt ferenc kamarazenekar, sztravinszkij „a katona története”, című művét pedig a budapesti kamarazenekar szólaltatja meg./mti/

-.-

-5-

3P

bb.5. muzeumi kórusmatinék

mir/mm/bc zy e

1979. szeptember 12.

befejezéséhez közeledik a nyári hangversenyévad, s véget érnek a vasárnap délelőtti térzenék is. a fuvószenekarok népszerű, vasárnap délelőtti matinéit szeptember 16-tól - a hagyományoknak megfelelően - a nemzeti galéria „vasárnapi kórusmuzsika”, sorozata váltja fel.

az amatőr kórusmozgalom idén ötödik alkalommal megrendezésre kerülő rangos fórumának első szereplői ezuttal neves hivatásos kórusok lesznek: a szeptember 16-i nyitóhangversenyen a magyar néphadsereg művészegyüttesének férfikara Schubert, Liszt, Kodály és Bárdos műveket ad elő pódiumon Béla Karnagy vezényletével, a sorozat második, szeptember 23-i hangversenyén pedig egyszerre két hivatásos kórus - az állami népi együttes énekkara és dániából a Koppenhágai Egyetem kórusa - lép fel. ezt követően - a jövő év júniusáig - a legkiválóbb hazai amatőr énekkarok 39 együttesből álló újabb csoportja ad hangversenyt vasárnaponként a nemzeti galéria kupolacsarnokában. többek között a váci vox humana énekkar, a kaposvári Vikár Béla énekkar hangversenyét, az egészségügyi dolgozók szakszervezete énekkarának, az építők szalmás piroska kórusának és a vasas művészegyüttes énekkarának kórushangversenyét hallhatják a galéria vasárnap délelőtti látogatói.

egy héttel a nemzeti galéria-beli nyitóhangversenyt követően a budapesti történelmi múzeumban is megkezdődnek a „reneszánsz kórusmuzsika”, címmel rendszeresített közművelődési kórusmatinék. itt a pesterzsébeti Csiki Kamarakórusa nyitja meg a sort.

a két sorozat koncertjein eddig félezernél több kórus lépett fel. a muzeumi kórusmatinék rendkívüli népszerűségét jelzi az is, hogy újabban olyan kiváló külföldi együttesek jelezték részvételi szándékukat, mint az új-mexikói rézfúvós ötös, és a neves japán karmester, Kobajasi Kenicsiro tokiói énekkara. /mti/

-. -

bb.7. uttörővasutas tanfolyam - virágdiszes állomás

i-táv/s/bc zy e

1979. szeptember 12.

uttörővasutasnak jelentkezhetnek a napokban a pajtások csapataiknál. a tanfolyam szeptember 17-én kezdődik és négy hónapig tart. a részvevő gyerekek hetente kétszer - hétfőn és csütörtökön - a hűvösvölgybe mennek, ahol megismerkednek a vasuti jelzésekkel, a váltók kezelésével, a kalauz és a pénztáros feladatával. bejárják a pirosra festett mozdonyokon a 11,2 kilométer hosszú vonalat, belekóstolnak a hét állomás valamelyikének munkájába. a tanfolyamra járók június elején öltik fel először az uttörővasutasok egyenruháját, és a jövő nyáron már a szolgálat közben találkozhatnak velük a kirándulók. /folyt./köv./

20.05/zy

- 6 -

3P

bb.7. /uttörővasutas folyt./zy

a tanfolyam utáni szolgálat állóképességet, türelmet és jó tanulást kíván a gyerekektől. csak a kiváló pajtásoknak engedik meg ugyanis, hogy havonta két napot iskolai tanulás helyett az uttörővasut valamelyik állomásán töltsenek. mintegy 700 általános iskolás budapesti uttörő váltja egymást a hétköznapiokon.

a hét végét együtt töltik a gyerekek az énekkar, a népi tánccsoport, a fuvószenekar és a vasutmodellező szakkör foglalkozásain. a modellezők kezében most ég a munka; a 13 négyzetméteres terepasztalukat hozzák sürgősen rendbe, hogy a bnv-n bemutathassák.

a napokban ismét virágdiszt öltöttek az állomások, a szerelvények, a mozdonyok: mintegy 170 „öreg”, uttörő, volt nyolcadikos vett búcsút pajtásaitól. különvonat vitte őket a jólismert környékre, s körbejárták az állomásokat. ballagásukat az uttörővasutasok fuvószenekara kísérte. /mti/

-. -

bb.8. újabb ikarus autóbuszok tanzániának

isl/z/zy pp e

1979. szeptember 12.

újabb negyven csuklós ikarus autóbusz, továbbá szervizberendezések és pótalkatrészek szállításáról írtak alá szerződést a mozdony és a tanzániai uda közlekedési vállalat képviselői. e megállapodás is kifejezi, hogy a korábban szállított magyar autóbuszokkal elégedettek a tanzániai rendelők. magyar szakemberek dolgozták ki a dar es salaam-i tömegközlekedés fejlesztését, megtervezték az uda karbantartó és javító részlegét, s 1974 óta nyolcvan ikarus autóbuszt szállítottak az afrikai országba. az újabb magyar gyártmányú buszok 1980 közepétől a tanzániai főváros közlekedésének fejlesztését szolgálják.

a tanzániai partner az 1981-85. közötti időszakra újabb 80 csuklós ikarus buszt kíván vásárolni, s az eddigi 281-es típuson kívül az ikarus 261-es városi busz jobb kormányos változata iránt is érdeklődik. az utóbbiból rövidesen próbaképpen dar es salaam-ba szállítanak egy példányt. a tárgyalásokon felmerült annak lehetősége is, hogy a magyar vállalat félkész buszokat szállítana, s a szerelést tanzániában fejeznék be. ily módon kialakulhat a két ország gépjárműipari termelési együttműködése. /mti/

-. -

20.10/zy

- 7 -

3P

bb.9. szanyi viseleti együttes a győri muzeumban

mzs/bam/ra e

1979. szeptember 12.

szanyi viseleti együttesel gyarapodott a győri xantus jános muzeum. szany jellegzetes rábaközi község, hírét-nevét messzire elvitték azok a szőttesek, himzett terítők, kendők, melyeket a múlt században a falu asszonyai készítettek. az együttes darabjaiból, a kendőkből, pruszlikokból, alsó és felsőszoknyákból most teljes női viseletet állítanak össze. tervezik, hogy a néprajzi tájegységeket bemutató, következő állandó kiállításon egyebek között egy szanyi szobabelső képviseli majd a rábaközi. ehhez butorokat, szövöszékeket és egyéb használati tárgyakat is gyűjt a muzeum. a szakemberek öreg házak pincéiből, padlásairól szedik össze azokat a kallódó értékeket, melyek hitelesen tükrözik a múlt századi szanyi emberek életkörülményeit./mti/

bb.10. kaporolaj - exportra

dob/bam/ra e

1979. szeptember 12.

ételizesítő illóolaj gyártásához természetesen kaprot néhány csongrád megyei termelőszövetkezetben. a megnövelt vetésterületen az idén kétszer annyi a termés, mint tavaly. a betakarított kaporból mintegy ezerkétszáz kiló illóolajat állít elő a zöldért szatymazi lepárlóüzeme. ez jelentős mennyiség, ha figyelembe vesszük, hogy a tömény folyadékot cseppenként, illetve hígítva használják ételizesítésre. a kaporolajat ónozott dobozokban, nyugat-európai országokba szállítják./mti/

..-

bb.11. „szent por,, és kvarcóra - csempészeket lepleztek le hegyeshalomnál

cser/ban/ra e

1979. szeptember 12.

a növekvő turistaforgalom kellemetlen velejárója, hogy a csempészek száma is emelkedik. a legtöbb csempészt a hegyeshalmi közuti határátkelő helyen leplezik le. az idén itt már sok millió forint értékű csempészhalmot koboztak el a magyar vámszervek. az elmúlt két-három hét „nagyobb fogásai,, közé sorolható a két bagdadi kábítószercsempész lebukása.

/folyt.köv./

-8-

39

bb.11. / „szent por,, folyt./ra

egy iraki rendszámú gépkocsiban két kiló ópiumra bukkantak. a vámosoknak a kocsi utasai azt bizonygatták, hogy ártalmatlan „szent por,, van a zacskóban. allah shukor hassan 40 éves, khadar rashed moham 51 éves bagdadi lakosok - rövidesen bíróság elé kerülnek.

két ausztriában dolgozó jugoszláv vendégmunkás - a 30 éves radoslav radosavljevic és a 31 éves matic zivorald - 78 kvarcórát és nagymennyiségű kvarcóraelemet rejtett el a gépkocsiban. a több mint százezer forint értékű csempészsés - mint sokan másoknak - nekik sem sikerült. őket is magyar bíróság vonja felelősségre./mti/

..-

bb.12. „gólyaparlamentek,, a dráva menti síkságon - tartós jó időt éreznek a madarak?

igó/bam/ra e

1979. szeptember 12.

összeültek - pontosabban: összeálltak - a „gólyaparlamentek,, a drávába ömlő vízfolyások mentén. jeléül az őszi vonulás közeledtén. a tarlókon, réteken, legelőkön hatalmas csapatokban ácsorognak a madarak, egyes helyeken 50-100 gólyából álló gyülekezet is megfigyeltek a mezőrők. más években ilyentájt már javában dél felé húztak a szárnyas hadak, most viszont teljes nyugalomban élvezik az ismét nyáriasra fordult időt. a dráva menti falvak lakói - sok évi megfigyelés alapján - a jó idő tartósságára következtetnek abból, hogy a gólyák még zavartalanul „parlamenteznek,,. a tömerek madár természetesen nem mind „helybeli,,. nagy részük a tőlünk északabbra elterülő országokból, vagy hazánk északi fekvésű tájairól vonult a drávai síkságra, s ott várják ki a verőfényt, meleg idő végét. kitűnő hely és alkalom ez erőnlétük megjavítására a hosszú ut előtt. sok a patak, a vadvíz, a holtág így a madársereg elegendő táplálékot gyűjt-het magának. érdekes megfigyelés, hogy alig lehet megkülönböztetni egymástól az öreg és a fiatal gólyákat. ez arra vall, hogy az idén jól sikerült a fiókák felnevelése, kellő fejlettséggel és jó erőben indulhatnak vándorutjukra./mti/

..-

-9-

39

bb. 13. takarékosabb készletgazdálkodás a komáromi kőolaj-
ipari vállalatnál

ráb bam il e

1979. szeptember 12.

az év végéig százmillió forint értékű anyaggal akarják csökkenteni a készletet a komáromi kőolajipari vállalatnál. a takarékosabb készletgazdálkodás feltétele lett az éves prémium kifizetésének, kizárják a nyereségprémiumból azokat a vezetőket, akik nem teljesítik az intézkedési tervben előírt készletcsökkentéseket. a vállalat minden munkahelyén felülvizsgálták az évek során felgyülemlett anyagok, kész- és félkész termékek nagyságát és intézkedési tervet készítettek a felesleges készletek felszámolására. a vállalat vezetői elrendelték hogy az eddigi 90 napról 60-ra csökkentsék az import olajadalékok állandó készletét, emmi is elegendő a zavartalan, biztonságos termeléshez. az üzemszerek a korábbinál gyorsabban, folyamatosabban adják át továbbfeldolgozásra egymásnak a félkész termékeket - ilyen módon is csökkentik az egyes termékek készletét, hamarabb szállítják ki a kőolajfeldolgozóba a készárúkat. minden üzemszében listát készítettek a karbantartó anyagokról, a tartalékalkatrészekről, kiderült, hogy ezekből is sok a felesleges, ezért felajánlották eladásra a társvállalatoknak, más gyáraknak. a felméréskor fény derült arra is, hogy egyes anyagokat, alkatrészeket az üzemszerek sokszor egymástól függetlenül megrendelnek. ennek megelőzésére központi irányítás alá vonták az anyagok beszerzését. különösen nagy gondot fordítanak az import segédanyagok megrendelésére. bizottság mérlegeli, hogy feltétlen indokolt-e az egyes alkatrészek, anyagok behozatala./mti/

-. -

bb. 14. megkezdték a zöldborsóbetakarító gép sorozatgyártását hódmezővásárhelyen

dob bam be il e

1979. szeptember 12.

új típusu, korszerű, vontatott zöldborsóbetakarító gép sorozatgyártását kezdte meg a hódmezővásárhelyi mezőgazdasági gépgyártó vállalat. ezzel lehetővé vált a komplett gépek importjának megszüntetése. a hazai tervezésű gép értékének mindössze 10 százalékaért kell ezután hidromotorokat, hidraulikát és néhány más szerelvényt külföldön beszerezniük. a mintegy 2 millió forint értékű berendezésből az idén már 35-öt készítettek, s néhányat a szovjetunióban, az ndk-ban és csehszlovákiában is kipróbáltak.

/folyt.köv./
8.30/il

- 10 -

915/97

bb. 14./megkezdték folyt./il

a borsóidényben szerzett tapasztalatok szerint a gépek jobban megfelelnek a nagyüzemi követelményeknek, mint az eddig alkalmazott berendezések. a gép felszedi a rendre vágott termést, s óránként tiz tonna - szárával együtt felszedett - termésből kicsépeleli a szemeket. a traktoros az előtte levő műszerek segítségével szinte gombnyomással irányíthatja a betakarítás minden mozzanatát. a kedvező tapasztalatokat igazolja, hogy az ndk-ból már megérkezett a megrendelés az első gépszállítmányra./mti/

-. -

bb. 15 mangán-iszap mint növényi táplálék

bév bam il e

1979. szeptember 12.

kiváló növényi táplálék készíthető a mangán dúsítása során képződő iszapból, állapították meg a veszprémi nehézszerkezeti kutató intézet és a vasipari kutató intézet szakemberei. az urkuton nagymennyiségben felhalmozódó iszapot eddig semmire sem használták, pedig ez a melléktermék rendkívül sokféle fmet, ásványt tartalmaz. a két intézet kutatói már elkészítették az érciszapból a kísérleti levéltrágyát, amelyet az idén kisparcellán sikerrel kipróbáltak. ha a nagyüzemi kísérlet is kedvező tapasztalatokkal jár, új növényi táplálék import anyagokat helyettesíthet./mti/

-. -

bb.16. balesetek

il di

1979. szeptember 12.

kisszállás külterületén bédity georg heinz 24 éves esztergályos, müncheni lakos személygépkocsijával összeütközött egy tehergépkocsival. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője és utasai közül özv. bédity györgyné 84 éves nyugdíjas, müncheni lakos, a helyszínen meghalt, egy utas súlyos, egy pedig könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint bédity nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. az ügyben a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

debrecenben egy személyvonat elütötte varga eszter 91 éves, debreceni lakos gyalogost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházban meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a gyalogos figyelmetlenül a vonat elé lépett. a rendőrség folytatja a vizsgálatot./mti/

-. -

12.00/il

- 11 -

12.00/97

bb. 18. magyar szabványügyi küldöttség utazott genfba

pp il di

1979. szeptember 12.

Olajos Józsefnek, a magyar szabványügyi hivatal elnökének vezetésével szerdán küldöttség utazott genfba a szabványügyi világszervezet /iso/ 11. közgyűlésére. a tanácskozáson a nemzetközi szabványosítási politikát, a fogyasztók érdekvédelmét és a termékek minőségtanúsítását érintő kérdéseket vitatják meg, valamint a fejlődő országoknak nyújtandó szabványügyi segítség lehetőségeivel foglalkoznak./mti/

--

bb. 17. elhunyt székely aladár

fe il di

1979. szeptember 12.

székely aladár a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1934 óta volt párttag, 66 éves korában elhunyt. temetése szeptember 20-án 12.45 órakor lesz a kispesti új temetőben.

az mszmp viii. kerületi bizottsága.

/mti/

--

bb. 19. helyzetjelentés a kereskedelem hálózatfejlesztéséről

i kf ol s il pp di

1979. szeptember 12.

a lakosság jó ellátása érdekében, a megfelelő árukészleteken kívül elengedhetetlen az értékesítés és a vásárlás feltételeinek javítása. ezt minden tervidőszakra, ezen belül az egyes évekre is, kötelezően előírják a kereskedelempolitika irányelvei. e feladatok megoldásáról, a hálózatfejlesztés idejének eredményeiről, kilátásairól és gondjairól a belkereskedelmi minisztériumban és a szövetségben tájékoztatták az mti munkatársait.

a fogyasztási cikk-kereskedelem rendelkezésére álló idejének 5,9 milliárd forintot elsősorban a folyamatban lévő beruházások gyorsítására, a meglévő hálózat bővítésére fordítják.

az év első felében 2,2 milliárd forint, az évi fejlesztési összeg 37 százalékának felhasználásával jónéhány kereskedelmi létesítménnyel gazdagodott az országos hálózat.

/folyt.köv./
12.30/il

- 12 -

12.30.79

bb. 19./helyzetjelentés folyt./il

az állami kereskedelemben például 1200 négyzetméterrel bővítették a békéscsabai áruházat, zalaegerszegen 1640 négyzetméteres ifjúsági szakkolb épült, miskolc 2200, a fővárosban a pestérszabai lakótelep 1300 négyzetméteres abc-áruházat kapott. zalaegerszegen nagy teljesítményű bisztró, dömösön étterem és tejbár nyílt, budapesten a kassa utcában 3000 adagos báziskonyhát, mátészalkán 2900 négyzetméteres nagykereskedelmi raktárt adtak át. a hálózatfejlesztés idejének eredményeihez tartozik a nyáron átadott 212 szobás, 372 személyt befogadó margitszigeti thermál szálló is.

a szövetkezeti kereskedelem a tervidőszakra előírt ütemben fejleszti hálózatát. az első félév legnagyobb beruházásaként elkészült a szekszárdi 4500 négyzetméteres skála áruház. a központi alapelvekkel egyezően a vidéki lakosságot napi cikkekkel ellátó hálózat 20 abc- és kisáruházzal, 45 élelmiszer- és háztartási bolttal, valamint egyéb szaküzlettel, továbbá nyolc étteremmel bővült. monoron 380 vagonos, dunaharasztiiban 270 vagonos burgonyatároló épült.

az első félévben gyorsított fejlesztési programot valósítottak meg a balatonnál. ennek eredményeként a déli parton négy élelmiszerüzlet és négy bisztró nyílt, az északi oldalon ugyancsak négy új bisztró állt már a szezonban a hazai és a külföldi vendégek rendelkezésére. új kempingeket is nyitottak, összesen 12.700 hellyel, egyebek között zamárdiban sífokon, aszófőn és révfülöpön. különféle szervezési intézkedésekkel beruházások nélkül is javították a vásárlási körülményeket, például az önkiszolgáló hálózat bővítésével, a vasárnapi tej- és kenyérrárusításra kijelölt üzletek számának növelésével, a minta utáni árusítás szélesebb körű alkalmazásával, az üzletek nyitvatartási idejének „finomításával”, s nem utolsósorban a biztató kezdeti eredményekkel járó - bevásárló csütörtökök bevezetésével.

az év hátralévő részében még néhány nagyobb kereskedelmi beruházás, a falvak lakosságának jobb ellátását szolgáló szaküzlet befejezése várható. kiskunfélegyházán októberben nyit a centrum 3500 négyzetméteres iparcikk áruháza, szolnok 4500 négyzetméteres új szövetkezeti áruházzal gyarapodik szeptemberben. ugyancsak az áfész létesít áruházat szécsényben és Répcelakon, valamint 20 abc-áruházat és több szaküzletet az ország különböző részein. miskolcon napi 15 ezer adagos báziskonyhát és önkiszolgáló éttermet, valamint 1200 négyzetméteres mezőgazdasági, vetőmag áruházat nyitnak novemberben. a napokban már „fogadóképes”, egerben egy 300, dunavecseken pedig egy 470 vagonos burgonyatároló, szeptember végére elkészül a zöldérett zala megyei hűtő- és városellátó raktára is.

/folyt.köv./
12.35/il

- 13 -

12.35.79

bb. 19./helyzetjelentés2. folyt./il

az idén a műszaki átadásig jutnak el budapesten a centrum áruházak kende utcai 2500 négyzetméteres és a műárt pomázi 5000 négyzetméteres raktárának építői. a jövő év közepén befejezik az űrs vezér téri bevásárló központot.

a minisztérium tájékoztatása szerint a vállalati tervek az idén mintegy 200 ezer négyzetméternyi hálózatbővítéssel számoltak, az eddigi tapasztalatok alapján azonban reálisan 180 ezer négyzetméterrel növekszik a boltok és a vendéglátó helyek alapterülete.

az v. ötéves tervidőszak első három évében egyébként az előirt céloknak megfelelően alakult - sőt az előirányzatok arányos részét még meg is haladta - a belkereskedelmi hálózat fejlesztése. a bolti kiskereskedelem alapterülete országosan 423 ezer négyzetméterrel, a vendéglátásé 164 ezer négyzetméterrel növekedett. ebből a szövetkezeti üzlethálózat 260 ezer négyzetméterrel bővült: öt új áruházon kívül 90 új abc és élelmiszer-kisáruház, 256 élelmiszerbolt, 178 étterem, bisztró és büfé szolgálja a falusi lakosság jobb ellátását.

az országosnál kedvezőtlenebb a főváros kereskedelmi és vendéglátó hálózatának helyzete. fejlődése ugyanis elmarad a vidékétől. a bolthálózat alapterülete 63 ezer, a vendéglátásé 25 ezer négyzetméterrel gyarapodott, ugyan az elmúlt három évben, de az öt év előirányzatának mindössze 15 százalékát teljesítették az időarányos 22 százalék helyett. az elmaradás elsősorban a lakásépítkezésekhez kapcsolódó beruházások késedelméből, az építési kapacitás hiányából, az utóbbi időben pedig már a pénzügyi források csökkenéséből is adódik. már most látható, hogy a budapesti hálózat 1980-ig tervezett 190 ezer - 200 ezer négyzetméteres bővítéséből jó ha a 140 ezer - 150 ezer négyzetméter megvalósul./mti/

--

bb. 20. időjárásjelentés

il di

1979. szeptember 12.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 12 órakor

szép őszi idő

kontinensünk északi felén, a brit szigeteken és a skandináv félszigeten át több hullámban óceáni levegő áramlik a szovjetunió európai területe fölé.
/folytköv.

- 14 -

130507

bb. 20./idő folyt./il

a felsorolt területeken borult csapadékos illetve derült, száraz időszakok váltogatják egymást. ugyanakkor közép- és dél-európában egy nagy kiterjedésű anticiklon határozza meg az időjárást, így az utóbbi területeken a hajnali ködtől eltekintve általában száraz az idő, napközben több órára a nap is kisüt.

mivel az említett óceáni levegőhullámok pályája várhatóan továbbra sem érinti a kárpát-medencét, a mérsékelt meleg, napos idő csütörtökön is folytatódik.

házánkban kedden csak időnként növekedett meg a felhőzet, általában 6, 11 órán át sütött a nap. csapadékot sehol sem jelentettek. a legmagasabb nappali hőmérséklet 21, 27 fok között változott. éjszaka csaknem országsszerte derült volt az ég, ennek ellenére hajnalra csak 7, 14 fokig hűlt le a levegő. néhány helyen köd képződött, azonban ezek nagy része már a reggeli órákban feloszlott. délelőtt napos idő volt, a hőmérséklet 11 órára 21, 25 fokig emelkedett.

budapesten kedden a hőmérséklet középértéke 19,5 fok volt, a százéves átlagnál 1,7 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 mm/ 1020 mb/, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 20 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig:

időnként kissé megnövekvő felhőzet, eső nem lesz. mérsékelt, napközben megélénkülő délnyugati, nyugati szél hajnalban és reggel helyenként köd. várható legkisebb éjszakai hőmérséklet 10, 15, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 25 fok körül.

a duna vízállása budapestnél 184 cm, 16,6 fok./mti/

--

12.45/11

- 15 -

130507

bb. 22. elhunyt osvald pál

fe ildi

1979. szeptember 12.

osvald pál, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1935 óta volt párttag, 61 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása szeptember 19-én 11 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben.

az mkszmp viii. kerületi bizottsága

a csepel vas- és fémművek hiras-
technikai gépgyárának párt és gazdasági
vezetése

a vas-, fém- és villamosenergiaipari
dolgozók szakszervezete

/mti/

-. -

bb. 21. megkezdődött a kukorica betakarítása a kisal földön

cser kz il di

1979. szeptember 12.

szerdán megkezdődött az őszi időszak legnagyobb munkája a kukorica betakarítása a kisal földön. elsőnek a lajtá-hansági állami gazdaság földjein indultak meg a betakarító gépek: 8 csőtörő látott munkához a hibrid-kukorica földeken. a vetőmagnak szánt hibrid kukoricát a betakarítással párhuzamosan folyamatosan szárítják, majd tisztítják és fémzárolják.

győr-sopron megyében több mint 50 ezer, az egész kisal földön pedig mintegy százezer hektárról kell az idén kukoricát betakarítani. a korai fajták szedését a közeli napokban újabb gazdaságokban kezdik meg. /mti/

-. -

- 16 -

13.00/il

13.15/17

bb. 23. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1979.
szeptember 12-án 14.00 óráig

il di

1. nagygyűlés
 2. nemzetközi színházi fórum /1. jav. /
 3. együttm. váll. és földtanács
 4. népfront a pályaválasztásért /2. jav. /
 5. muzeumi matiné /3. jav. /
 6. hanglemez nivódij
 7. uttörővasutasok
 8. ikarus tanzániának /4. jav. /
 9. szanyi viselet
 10. kaporolaj
 11. csempészek
 12. parlamentek
 13. takarékos készletgazdálkodás
 14. zöldborsóbetakarító gép
 15. iszabpból trágya
 16. balesetek
 17. elhunyt
 18. küldöttség genfbe
 19. kereskedelemfejlesztés /8. jav. /
 20. időjárás
 21. kukoricatörés
 22. elhunyt
 23. hírjegyzék
- /mti/

5. jav. 1. gyorshirre
6. jav. 5. "
7. jav. 6. "

-. -

bb. 24. tanácskozás az őszi mezőgazdasági munkákról

t sl tr pp il di

1979. szeptember 12.

az őszi mezőgazdasági munkákról és az 1980-as gazdasági év előkészítéséről tárgyaltak a mém-ben a megyei tanácsok illetékes vezetői és a mém-hez tartozó trösztök és vállalatok igazgatói. a tanácskozáson részt vett szekér gyula, a minisztertanács elnök-helyettese és kovács antal, az mkszmp központi bizottságának osztályvezetője is.

Lszerdán

/folyt. köv. /
14.00/il

- 17 -

14.15/17

bb. 24./tanácskozás 1. folyt./il

a szántóföldi növények termése az idén kisebb, a kertészetek és az állattenyésztő telepek eredményei nagyobbak a tervezettnél, de az utóbbiak nem ellensúlyozzák a rossz időjárás okozta veszteségeket - mondotta megnyitó beszédében román párt mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter. ezért fontos követelmény, hogy az őszi munkákat mindenütt pontosan, jó minőségben elvégezzék, s tovább javítsák/gazdálkodásukat a mezőgazdasági üzemek.

a tennivalókat részletezve váncsa jeno miniszterhelyettes elmondta, hogy az őszi betakarításu növények az idén 8-10 nappal előbb érnek be mint tavaly, így kedvezőek a feltételek arra, hogy valamennyi őszi munkát, tehát a mélyszántást is kellő időben befejezzék. nyomatékosan hangsúlyozta, hogy egyetlen hektár földünk sem maradhat művetlen. ezt az alapvető követelményt mindenütt érvényesíteni kell, mert a kalászosokban tapasztalt termés kiesést csak jól szervezett munkával és hatáson intőzkedésekkel lehet részben is ellensúlyozni.

az idei őszi a szokásosnál 15-20 százalékkal nagyobb teljesítményt követel a munka a gazdaságoktól. a következő három hónapban hárommillió hektár szántón 320 ezer hektár rét, 83 000 hektár zöldség, körülbelül ugyanennyi gyümölcsös és 169 000 hektár őszi vetést, 2.4 millió hektár szántást, 4 millió hektár műtrágyázást és 350 ezer hektár szerves trágyázást kell elvégezni, méghozzá úgy, hogy az őszi buza vetése országosan október 20-á körül befejeződjék. az őszi munkacsucs nagy feladata a szállítás: 50 millió tonna terményt és anyagot kell megmozgatni, vagyis a mezőgazdaság egész évi szállítási munkáinak 60-65 százalékára erre a csúcsidezakra jut. a máv és a volán nagy erőfeszítéseket tesz a feladat megoldására.

a főbb terményfajták helyzetét sorra véve elmondta, hogy a kukorica fajtaösszetétele és a kedvező időjárás a legtöbb helyen biztosítja a biológiai beérést. ezért a nedvességtartalom a tavalyinál alacsonyabb lesz. a betakarítást csak ott kezdenek meg, ahol a nedvességtartalom 30-32 százaléknál nem magasabb, mert így jelentős mennyiségű energia takarítható meg. több gazdaságban sikeresnek ígérkező módszereket alakítottak ki a nedves tárolásra, amit másutt is alkalmazhatnának. ide sorolható például a széndioxid-gázos tárolás, amelyet a mélykúti alkotmány és a hercegszántói lenin tsz vezetett be.

/folyt.köv./
14.05/il

- 18 -

14.05.87

bb. 24./ tanácskozás2. folyt./il

a cukorrépa betakarítása országosan november 10-e körül várható, az átadás-átvételt ennek megfelelően ütemezték az érdekeltek. megszívlelésre méltó figyelemztetés: jóminőségű répa csak gyommentes táblákról indulhat a cukorgyárakba.

nagy gonddal kell ügyelni a burgonya minőségének megőrzésére is, a betakarítástól egészen addig, amíg az áru a fogyasztóhoz kerül. ez azért is fontos, mert az idén kevesebb burgonya termett a tavalyinál.

a miniszterhelyettes részletesen szólt az őszi talajelőkészítés és vetés pontos és jó minőségű lebonyolításának jelentőségéről, hozzáfűzve, hogy a kalászosok idei kisebb termése nem csupán az időjárás számláját terheli. több elkerülhető hiányosság is oka volt, amelyeknek alaposabb elemzését a gazdaságok figyelmébe ajánlotta. dolgozzanak ki a helyi sajátosságokhoz jobban alkalmazkodó technológiákat. nagyon fontos az őszi kalászosok vegyszeres védelmének megszervezése. a talaj fertőtlenítést azonban csak azokon a területeken kell elvégezni, ahol ezt az előzetesen végrehajtott talajvizsgálatok indokolják: így lehet célszerűen védeni a növényt, s egyben takarékoskodni. a betakarítással párhuzamosan kell gondoskodni a talajerő pótlásáról. erre azért hívta fel a figyelmet a miniszterhelyettes, mert a műtrágya-nyújtás az utóbbi hónapokban csökkent. pedig rendelkezésre áll a kellő mennyiség mint ahogy - néhány típustól eltekintve - a mezőgazdasági munkákhoz szükséges gépek és berendezések is beszerezhetők.

az állattenyésztés az év első nyolc hónapjában kedvezően fejlődött. nőtt az állomány, a vágóállat és az állati termék termelése. kialakultak az 1980-as év feladatait megalapozó létszám és tényezők kapacitások is. fontos feladat az ágazat további folyamatos fejlesztése.

váncsa jeno nyomatékosan hangsúlyozta az energiatakarékosságot nagy jelentőségét. a mezőgazdaság az utóbbi években már 17.500 milliárd kilokalória energiát használt fel, ami egy és háromnegyed millió tonna olajnak felel meg. reális lehetőségek vannak arra, hogy az energiafelhasználás az idén már ne emelkedjék tovább. ehhez mindenütt körültekintő intézkedésekre van szükség. ugyanakkor az erdészetek arról gondoskodnak, hogy még több tűzifával lássák el a népgazdaságot. a belkereskedelem számára a tavalyi 720.000 tonna helyett az idén 850.000 tonna tűzifát szállítanak.

/folyt.köv./
14.00/ny

-19-

14.05.87

bb 24. / tanácskozás ...3. folyt/ny.

az őszi felkészülést valamennyi megyében szeptember 13-a és 20-a között megtárgyalják az illetékesek a gazdaságok vezetőivel. a miniszterhelyettes kérte azonban, hogy egyéb értekezleteket a következő hetekben lehetőleg ne tartsanak. most hatékony intézkedésekre, az őszi munkák feltételeinek állandó megteremtésére van szükség.

a tanácskozáson a mezőgazdaság 1980. évi tervezési és pénzügyi szabályozásával is foglalkoztak. ezt a napirendet bíró ferencnek, az országos tervhivatal elnökhelyettesének előadása vezette be./mti/

.-.

bb 25. szünet a használtautó piacon

i kf/s/ny pp di

1979 szeptember 12.

a csarnok és piac igazgatóság közli, hogy a kőbányai dobi istván uti használtautó piacon a gépkocsik árusítása szeptember 14-től 23-ig, az őszi budapesti nemzetközi vásár idején, szünetel./mti/

.-.

bb 26. figyelemre méltó javaslat: korlátozzák a zárszámadási vendégeskedést a tsz-ek

igókz/ny di

1979 szeptember 12.

a szövetkezeti demokrácia legfontosabb intézményét - a közgyűlést - helyenként ma már csupán ünnepélyes fórumként működtetik a tsz-ek, s emiatt szerepe nem is érvényesül kellőképpen az üzemi gazdasági, szervezeti, politikai életében. kiváltképpen a zárszámadások idején tapasztalható, hogy a közgyűlés nem annyira a szövetkezet belső életének legfontosabb fóruma, hanem a gazdasági kapcsolatban álló vállalatok, intézmények, szervezetek képviselőinek vendégül látására szolgáló alkalom. gyakran előfordul, hogy a tagság egészéhez képest aránytalanul nagy számban vannak meghívott vendégek, s ilyen körülmények között a tagok részvétele a közgyűlés munkájában rendszerint passzív lesz, és a döntések meghozatala formálissá válik.

Lgal

/folyt köv/
14.25/ny

-20-

150097

bb 26. / figyelemre méltó...folyt/ny

a baranyai tsz-szövetség elnöksége a pécsen tartott szerdai ülésen a szövetkezeti demokrácia helyzetével foglalkozva állást foglalt a gyakorlat ellen, illetve a közgyűlések és a részgyűlések tartalmi elemeinek erősítése mellett. az elnökség véleménye szerint azt ugyan nem lehet előírni a tsz-eknek, hogy kiket hívjanak meg a közgyűléseikre, de az érdemi munka és a takarékoság végett korlátozni kell a vendégek körét, számát. azok vegyenek csak részt a tanácskozásokon, akik funkciójuk vagy munkájuk révén illetékesek arra.

a pécsi ülésen nyomatékosan hangoztatták, hogy a vállalati gazdálkodás erősítése nem ellentétes a szövetkezeti demokrácia fejlesztésével. ellenkezőleg: a döntési jogkör kibővülése egyenesen megkívánja, hogy a tagság egésze részt vegyen a határozathozatal folyamatában. baranyában igen jók a tapasztalatok a szövetkezeti demokrácia új fórumainak - a munkahelyi kollektívák gyűléseinek - működésével kapcsolatban. ezt az intézményt, mint emlékeztetőt, a legutóbbi tsz-kongresszus hívta életre. előnye, hogy ilyen módon a dolgozók megszokott munkahelyi környezetükben és minden ügyrendi megkötöttség nélkül vitathatják meg az időszerű kérdéseket. ezáltal azokat a tsz-tagokat is sikerült bevonni a közéleti tevékenységbe, akik azelőtt soha vagy igen ritkán hallatták hangjukat a szövetkezeti demokrácia egyéb fórumain./mti/

.-.

bb 27. nemzetközi takarékpénztári kollokvium székesfehérváron

zis/kz/ny di

1979 szeptember 12.

vállalatainkat a jobb minőségű és gazdaságosabb termelésre, a kedvezőbb árukinálatra ösztönözzük. a hatékony gazdálkodás és a jó összetételű árukinálat olyan helyzetet teremti, amelyben érdemes takarékoskodni; kifizetődő jól dolgozni és mindezek együtt valutánk stabilitását is jelenthetik-mondotta szerdán székesfehérváron faluvégi lajos pénzügyminiszter a nemzetközi takarékpénztári kollokvium megnyitóján. előadásában az ország gazdasági helyzetéről szólva utalt a kedvezőtlen világgazdasági változások hatásaira, s hozzátette, hogy a népgazdaság egyensúlyi feszültségeinek okai gazdasági munkánk gyengeségeiben, a társadalmi munka nem kielégítő hatékonyságában is keresendők. a pénzügyminiszter kiemelte, hogy az egyensúly helyreállítása érdekében a gazdasági szerkezet korszerűsítése, a nemzetközi versenyképesség javítása és a takarékos gazdálkodás áll gazdaságpolitikánk homlokterében. számolunk azzal, hogy hazánkban a gazdasági növekedés lassabb lesz, mint a korábbi években volt.

a székesfehérvári kollokviumot, a takarékpénztárak nemzetközi intézetének felkérésére, az országos takarékpénztár rendezte. az eszmecserén napirendre kerül többek között az is, hogyan járulnak hozzá a takarékpénztárak a családi, a vállalati és az állami beruházásokhoz. a kétnapos konferencián 30 európai, amerikai és afrikai ország takarékpénztárainak, bankjainak vezetője vesz részt./mti/

.-.

150097

bb.28. száz első éves a német és szerb-horvát szakon - tanévnyitó a pécsi tanárképző főiskolán

igó-kz/ra di 1979. szeptember 12.

működésének negyedik évtizedébe lépett pécs legnagyobb felsőoktatási intézménye, a tanárképző főiskola, amely immár a 31. tanévét nyitotta meg szerdán. dr. kálmánchey zoltán főigazgató köszöntötte a hallgatókat, közöttük a 450 elsőévest. hazánkban egyedül pécsen képeznek német és szerb-horvát nyelvszakos általános iskolai tanárokat; az idei tanévben mintegy száz fiatal folytatja tanulmányait a két nemzetiségi szakon. az intézmény tanácsa „a főiskoláért”, emlékérmét alapított azok számára, akik hosszú időn át kiemelkedő nevelő-oktató és tudományos munkásságot folytattak. az emlékérem arany fokozatát az évnyitó ünnepélyen vette át dr. nemes istván tanszékvezető főiskolai tanár. ez alkalommal vette át gyémántdiplomáját két nyugdíjas pedagógus.

/mti/

-.-

bb.29. öveges józsef bucsuztatása és temetése

i-dg/mi/ra dg di 1979. szeptember 12.

öveges józsef kossuth-díjas nyugalmazott főiskolai tanár temetés előtti bucsuztatása budapesten, a farkasréti temetőben szeptember 14-én, délután 2 órakor lesz. a 84. életévében elhunyt tudós temetésére szeptember 18-án, 14.15 órakor zalaegerszegen, a göcseji uti temetőben kerül sor. /mti/

-.-

bb.30. tudósok fóruma a tudományról

i-ma/bzs/ra pr di 1979. szeptember 12.

hogyan szolgálja a tudományos minősítés a tudomány fejlődését? milyen a fizika, a kémia és más ágak eredményeinek szerepe a gazdasági előrelépésben? - ezekről a kérdésekről péntektől tanácskoznak a magyar tudományos akadémia és a hazafias népfront országos tanácsa tudósklubjának tagjai.

/folyt.köv./

15.10/ra IG. 30

-22-

15.10/3P

bb.30. / tudósok ... folyt./ra

a szabolcs-szatmár megyei szatmárcsekén megnyíló, háromnapos fórumon a tudományos közéletet élénken foglalkotató két fontos téma elemzéséhez mártia ferenc, az mta főtitkára és s. hegedüs lászló a hnf ot titkára tart vitaindító előadást. a tanácskozás a kutatóintézetekben, valamint a tudomány gyakorlati alkalmazásának területein dolgozó mintegy félszáz résztvevője találkozik a megye politikai és a társadalmi életének vezető képviselőivel, megismerkedik a szabolcsi fejlődés eredményeivel egyebek között az ipar térhódításának hatásaival. több településen részt vesznek a népfrentbizottságok ülésein is, közvetlen tapasztalatokat szerezve a mozgalom helyi tevékenységéről, terveiről, kezdeményezéseiről. /mti/

-.-

bb.31. nivódíjat kapott „az ajtón kívül”, és a „cosi fan tutte”, - balassa sándor nyilatkozata

mir/fe/ra pr di

1979. szeptember 12.

a kulturális minisztérium nivó-díjjal jutalmazta az elmúlt színházi évad két kiemelkedő operaházi produkcióját: balassa sándor „az ajtón kívül”, című operája színpadi bemutatóját és mozart cosi fan tutte című operájának felújítását. nivó-díjat kapott a balassa-opera 25, a mozart-felújítás 21 közreműködője - szölisták, rendezők, karmesterek, díszlet-és jelmeztervezők, korrepetitorok -, valamint az operaház énekkarának 72 és zenekarának 127 tagja.

a díjakat a két mű színrevitelében közreműködő szereplő- és alkotógárda tagjainak szerdán, az operaház vörös szalonjában mihály andrás, a társulat igazgatója nyújtotta át, köszönetet mondva minden művésznek, aki munkájával hozzájárult a két mű sikeréhez.

x x x

a díjátadást követően „az ajtón kívül”, című opera szerzőjét, balassa sándor, erkel-díjas érdemes művész, zeneszerzőt kérdezte meg az mti munkatársa; hogyan fogadta, milyennek látta és hogyan értékeli művének operaházi ősbemutatóját?

/folyt.köv./

15.10/ra IG. 30

-23-

15.10/3P

bb.31. / nivódíjat ... folyt./ra

- ezt a művet - mondotta -, amely az opera műfajában az első szerzeményem volt. a magyar rádió felkérésére írtam. akkor még nem tudtam, nem is gondoltam rá, hogy operaházi bemutatója is lesz. nem is úgy komponáltam, mintha színpadi művet írnék és nem volt semmi elképzelésem a mű színházi előadásáról sem. ezért nagyon kíváncsian vártam, mit kezd majd a rendkívül nehéz partitúrával a rendező, a diszlettervező és milyennek találják majd a szereplők. kíváncsi voltam azért is, mert a darab rádióbeli bemutatója megelőzte a színpadi ősbemutatót, s a rádiót - a színpaddal ellentétben - elsősorban a fantázia színházának tartom.

- a partitúrától a premierig hallatlanul érdekes volt az ut: a részletekből csak lassan, fokozatosan állt össze, bizonyított ki számomra az előadás. módomban volt nyomon követni, hol segítettem a művészeket a kompozícióval, s hol, mivel nehezítettem a munkájukat. ma már elmélhetem: semmi sem maradt ki az előadásból, ami a partitúrában lényeges volt. a színpadon teljesen ugyanúgy szólalt meg számomra a darab, mint annak idején a rádióban.

- úgy érzem, a színpadi bemutató minden egyes közreműködője hozzájárult ahhoz, hogy ez a meglehetősen nehéz mű is könnyebben hozzáférhető legyen a nézők számára. ha nekem kellene osztályoznom az operaházi produkciót, mindenképpen ötöst adnék nekik: a nivó-díjat - szerintem - az egész társulat minden tagja maximálisan megérdemelte - fejezte be nyilatkozatát balassa sándor ,,az ajtón kívül,, című opera szerzője./mti/

-. -

bb.32. ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t-don/ra pr di

1979. szeptember 12.

kibővítik a xiii. kerületi révész utcai fűtőművet. teljesítménye ugyanis már csak a most kezdődő távfűtési szezonra elegendő. ezért a jövő nyári karbantartási időszakban négy új kazánt helyeznek el -, közölték a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának szerdai ülésén.

/folyt.köv./
15.25/ra

16¹⁰
BP

-24-

bb.32. / ülést tartott ... folyt./ra

a révész utcai fűtőmű bővítése a tervezőtől és a kivitelezőtől egyaránt gyors munkát követel, mivel innen látják el a környék lakóházait, az ipari üzemeket, valamint a kommunális létesítményeket. a városrész a következő esztendőben is dinamikusan fejlődik. a hatodik és a hetedik ötéves terv-időszakban ujlipótvárosban, a szegedi és az országbíró ut, a gyöngyösi és a váci ut, valamint a béke és a tatal ut környékén több mint tízezer lakást hoznak tető alá. ebből 1982-ig az említett helyeken csaknem 3.500 új otthont adnak át rendeztetésének. a jövő év nyarán megépítendő négy kazán az újonnan készülő házak hőellátását is szolgálja, de a végleges megoldást az újpesti fűtőerőmű bővítése jelenti majd.

a testület megtárgyalta a ix. kerületi tanács végrehajtó bizottságának munkájáról szóló beszámolót is. az ülésen megállapították: a ferencvárosi tanácsi dolgozók tevékenységének színvonala javult, de van még tennivaló. így például a különböző határozatok meghozatala előtt az eddiginél alaposabban kell meggyőződniük a tényekről és a körülményekről. azt is elvárják tőlük, hogy közérthetőbben, pontosabban fogalmazzák meg döntéseiket./mti/

-. -

bb.33. megalakult a magyar mentésügyi tudományos társaság - dr. bencze béla főigazgató nyilatkozata az országos mentőszolgálat fejlesztéséről

t-of/mm/ra pr di

1979. szeptember 12.

szerdán tartotta meg alakuló ülését a magyar mentésügyi tudományos társaság, amely az 57. tagja a magyar orvostudományi társaságok és egyesületek szövetségének.

dr. bencze béla, az országos mentőszolgálat főigazgatója a szakmai esemény alkalmából az mti tudósítójának nyilatkozott a mentésügy fejlesztési terveiről:

/folyt.köv./

15.45/ra

16²⁰
BP

-25-

bb.33. / megalakult ... folyt./ra

- szeptember végén kezdődik meg - mondta - azoknak a pilótáknak és szerelőiknek a különleges kiképzése, akik az országos mentőszolgálat helikoptereivel dolgoznak majd, várhatóan 1980 tavaszán kerülnek forgalomba a légi mentés új technikai eszközeiként az orvosi helikopterek. az első két ilyen légi jármű hamarosan megérkezik magyarországra, a megrendelésünkre gyártó lengyel pezetal cégtől. ott képezik ki most az ősztől a kezelőszemélyzet első nyolc tagu csoportját, amely azután itthon adja tovább ismereteit.

a mentők új, mi-2-es típusu helikopterei nyolc személyesek, fekvő betegek szállítására-ellátására is alkalmasak lesznek. különösen sokat segíthetnek a közúti közlekedési balesetek sérültjeinek gyors ellátásában, illetve minden olyan esetben, amikor távoli helyekről kell sürgősen és nagy óvatossággal kórházba szállítani a beteget. éppen a sürgős orvosi beavatkozás érdekében a helikopteren kéznél lesznek a kórházak intenzív osztályain is használatos legfontosabb életmentő eszközök. mindenekelött a vákuum-matrac, amellyel 2-3 perc alatt gipsz keménységű rögzítést lehet biztosítani a szállítás idejére bármilyen testhelyzetben. a lélegeztetőballon, amely a nem lélegző beteget is ellátja oxigénnel. a respirátor felerősíti az elgyengült, vagy pótolja a hiányzó légzést, természetesen a légzések számát, mélységét szabályozó fokozatokkal. sokak életét mentette már meg a vénán egészen a szívig felusztatható ritmusszabályozó /pacemaker/, amelyhez kívülről elektromos impulzusok vezethetők, így ismét folyamatossá tehetők a szívizomzat összehúzódásai és elernyedései.

- e felszerelések legtöbbje megtalálható a mentőszolgálat már hosszú évek óta használatos 4 repülőgépen. ezek 40-50 szükség-repülőtéren tudnak leszállni hazánkban. a stoll típusu újabb repülőgépeink azonban már futballpálya nagyságu területtel is beérik. ilyen /ugyancsak nem közforgalmu/ szükség-repülőtér csaknem 500 helyen van az országban.

- a cél mindegyik mentési formánál az, hogy minél gyorsabb legyen a sokszor életmentő orvosi segítség. ehhez a munkához 1300 mentőautóknak, köztük 11 mercedes rohamkocsink is van, az imént vázolt korszerű felszereléssel. negyvenhat millió kilométert futnak évente. a hívástól számítva éjjel 1, nappal 2 perc alatt utnak indulnak az országban összesen 159 helyen működő mentőállomásokról, ahonnan sokszor rádióon keresztül kapnak utasítást újabb kivonulásokhoz.

/folyt.köv./

16.00/ra

16.30
3P

1P.
E

-26-

bb.33. / megalakult ... 2.folyt./ra

- az országos mentőszolgálat jelenleg 5.700 tagu személyzettel dolgozik. az orvosok, mentőtisztek, asszisztensek, gépkocsivezetők tavaly például 4 millió munkaórát teljesítettek. ez azt jelenti, hogy 1 millió 820 ezer beteget, köztük több mint félmillió életveszélyes sérültet, súlyos beteget részesítettek gyors orvosi segítségben és szállítottak kórházba.
/mti/

.-.

bb.34. kitüntetés

mm/ra pr di

1979. szeptember 12.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa ranódy lászló kosuth-dijas filmrendezőnek, a magyar filmgyártó vállalat stúdióvezető-helyettesének, művészi eredményei és társadalmi tevékenysége elismeréséül, 60. születésnapja alkalmából a szocialista magyarorszáért érdemrendet adományozta. a kitüntetést pozsgay imre kulturális miniszter szerdán adta át./mti/

.-.

bb.35. elhunyt horváth gyula

bzs/ra pr di

1979. szeptember 12.

horváth gyula, a szocialista hazáért érdemrend és a munkás-paraszt hatalomért emlékérem tulajdonosa, aki 1937 óta volt a párt tagja, 66 éves korában elhunyt. temetése szeptember 17-én, 13 órakor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp ii.kerületi bizottsága.

/mti/

.-.

bb.36. új magyar nagykövet portugáliában

z/ra di

1979. szeptember 12.

trautmann rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke, lázár györgy, a minisztertanács elnöke és apró antal, az országgyűlés elnöke fogadta gazdik edét, hazánkban a portugál köztársaságba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére./mti/

ó.-.-

16.05/ra

-27-

16.40
3P

1P.
E

bb.37. az egészségügyi törvény érvényesüléséről tárgyaltak
öt megye országgyűlési képviselői

kör/táv-kov-csiz-kal-kz/mné/ra di 1979. szeptember 12.

országszerte megélénkült a megyei képviselőcsoportok munkája. szerdán öt megye - borsod, hajdu-bihar, heves, nógrád és szabolicsz-szatmár - képviselői ültek össze tanácskozásra. a téma közös volt: azt vizsgálták meg, mit hozott választóik számára az 1972. évi egészségügyi törvény, hogyan, milyen arányban fejlődött azóta megyéjük lakosságának egészségügyi ellátása. a borsod, a heves, és a nógrád megyei képviselőcsoport emellett a népi ellenőrzési bizottság munkájával is foglalkozott.

borsod megye képviselői meglepedéssel nyugtázták, hogy 1972 óta lényegesen javult a megyében a körzeti orvosi ellátás. különösen örvendetes, hogy e javulás nemcsak a városokra terjed ki, hanem azokat a községeket is érinti, ahol a lakosság lélekszáma esetenként még az 500-at sem éri el. ezzel párhuzamosan csökkent a betölthetetlen körzeti orvosi állások száma, s e helyzet a következőkben tovább javul, mert hiszen jelenleg is több mint 150-en tanulnak az orvostudományi egyetemeken borsod megyei ösztöndíjjal.

a népi ellenőrzési bizottság munkájával kapcsolatban a képviselők szükségesnek ítélték, hogy a népi ellenőrök az eddiginél szorosabban működjenek együtt az üzemek, a vállalatok belső ellenőrével. ettől, mint hangoztatták, az ellenőrzés hatékonyságának javulását várják.

a hajdu-bihar megyei képviselőcsoport egyik legnagyobb eredménynek azt ítélte, hogy sikerült az egészségügyi alapellátás területi aránytalanságait felszámolni, s ugyanakkor az egészségügyi hálózat kialakítása terén is jelentős haladás történt. a megye lakosságának egészségügyi ellátása napjainkig utolérte az országos átlagot, s az v. ötéves terv további fejlődést eredményező beruházásai is sorra-rendre, időarányosan megvalósulnak. ebben a vonatkozásban kiemelten szóltak arról, hogy a tervidőszak végére 56-ra emelkedik a megyében az öregek napközi otthonainak száma, s ugyanakkor bővítik a házi szociális gondozó hálózatot is. szóvá tették az ülésen, hogy a megye számára biztosított 14 körzeti gyermekorvosi helyből jelenleg még öt nincs betölthető. elismeréssel szóltak arról, hogy ezen a vidéken az országos átlagot meghaladó arányban csökkent a csecsemőhálózás, de még mindig újabb, s még nagyobb erőfeszítéseket sürgettek annak érdekében, hogy csökkenjen a koraszülések száma, s javuljon, korszerűsödjön a koraszülöttek ellátása.

/folyt.köv./

16.30/ra 17.40

16.50
3p

-28-

bb.37. / az egészségügyi ... folyt./ra

heves megye képviselői megállapították, hogy a 10 000 lakosra jutó kórházi ágyak számát és a jelenlegi fejlesztéseket tekintve területük jobb helyzetben van az országos átlagnál. mint elmondták, a tervezettnél is jobb ütemben halad az egri kórház nagyszabású bővítése. befejeződött a városban a török-fürdő rekonstrukciója. ennek a vizgyógyászatban, a reumatikus bántalmak kezelésében van jelentős szerepe, s ugyancsak átadták rendeltetésének a bővített egri csecsemőotthont. az v. ötéves tervidőszak egyik jelentős beruházásaként viszont 550 ágyas kórház épült. a megye képviselői meglepéssel állapították meg azt is, hogy megtörtént az üzemorvosi hálózat kiépítése s biztosított tervszerű továbbfejlesztése is.

dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter, aki részt vett és felszólalt a heves megyei képviselők tanácskozásán, azt hangoztatta, hogy az egészségügyi törvény alapjaiban és teljességében jónak bizonyult, de végrehajtása során nem lehet és nem is szabad szem elől téveszteni azokat a feladatokat, amelyeket gazdasági, társadalmi fejlődésünk állít elénk. a képviselők a miniszter felszólalásához kapcsolódva kiemelték, hogy az egészségügyi ellátás több gondja nem anyagi jellegű: társadalmi összefogással is sokat lehetne tenni a megoldásuk érdekében.

a nógrád megyei képviselőcsoport kiegyensúlyozottnak ítélte a lakosság egészségügyi ellátásának fejlődését. mint elmondták, a 10 000 lakosra jutó kórházi ágyak száma magasabb, az egy körzeti orvosi rendelőhöz tartozó lakosoké kevesebb az országos átlagnál. bár nem szűnt meg, de csökkent a körzeti orvosok fluktuációja, s ez - mint hangsúlyozták - jórészt életkörülményeik javulásának köszönhető. a székhelyközségek orvosi rendelőinek műszereltségét megfelelőnek minősítették, a társközségekben viszont még - hangoztatták - javításra szorul a rendelők felszerelése, műszerezettsége.

/folyt.köv./

16.35/ra 17.40

17.00
3p

-29-

bb.37. / az egészségügyi .. 2.folyt./ra

szabolcs-szatmár megyében is nagy változások jellemzik az egészségügyi törvény megalkotása óta eltelt éveket. megkezdte a gyógyító munkát a kisvárdai kórház, nyírbátorban és nyíregyházán új rendelő intézet kapcsolódott be a betegellátásba, a mátészalkai és a nyíregyházi kórházban pedig jelentős bővítéssel oldották meg a legégetőbb gondokat. az évtized első évében még csupán 300 millió forintot költöttek a megyében egészségügyi fejlesztésre, tavaly viszont már több mint 680 millió forint jutott az ágazat tárgyi és személyi feltételeinek javítására. a következő években főként a szakorvosi ellátottságot és az üzemorvosi hálózatot igyekeznek javítani, kiterjeszteni.

a szabolcs-szatmár megyei képviselőcsoport ülésén részt vett biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hajdu-bihar megyei képviselőcsoport ülésén ott volt kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, a borsod-megyei képviselők eszmecsoráján pedig szakali józsef államtitkár. a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke és herczeg károly, a vas- és szakszervezetek titkára vett részt./mti/

... fém- és energiaipari
dolgozók szakszervezetének

bb.39. elutazott az indiai gazdasági küldöttség

sl/bzs/ra pp e

1979. szeptember 12.

a magyar kereskedelmi kamara szervezésében néhány napig magyarországon tartózkodott az indiai kereskedelmi és ipar-kamarák szövetségének /ficcí/ kilenctagu delegációja, amelyet h.s.singhania, a ficci elnöke vezetett. a küldöttség tagjai részt vettek a magyar-indiai kereskedelmi tanács első budapesti ülésén, melyen megvitatták, miként tudják a kamarák a két ország közötti gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztését sajátos eszközeikkel előmozdítani. a küldöttség több magyar külkereskedelmi és iparvállalat vezetőivel tárgyalt. a tárgyalások befejeztével kállós ödön a magyar kereskedelmi kamara elnöke és h.s.singhania aláírta a kereskedelmi tanács jegyzőkönyvét. h.s.singhania és kíséretét fogadta udvardi sándor külkereskedelmi, és juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes is.

az indiai küldöttség szendán elutazott hazánkból./mti/

.-.

17.15/ra

-30-

17.15
3P

bb.38. kitüntetés

k-táv/fe/ra pr di

1979. szeptember 12.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr.tihanyi bánk Antal bencés teológiai tanárnak, több évtizedes munkássága elismeréseként, 60. születésnapja alkalmából, a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést miklós Imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke szendán nyújtotta át./mti/

.-.

bb.40. benke valéria látogatása pest megyében

bam/mné/ra kz e

1979. szeptember 12.

benke valéria, az mszmp politikai bizottságának tagja, a társadalmi szemle szerkesztőbizottságának elnöke szendán pest megyébe látogatott. a megyei pártbizottság székházában cservenka ferencné első itkár és mondok pál, a pest megyei tanács elnöke fogadta. benke valéria konzultációt folytatott a megye párt és állami vezetőivel az időszerű politikai, gazdasági és társadalmi kérdésekről. ezután a ceglédi járást kereste fel. abonyban a pártbizottság épületében fekete Antal, a járási pártbizottság első titkára egyebek között arról tájékoztatta a politikai bizottság tagját, hogy a mezőgazdasági termelésben kiemelkedő jelentőségű körzet termelőszövetkezetei eredményesen pótolják a kedvezőtlen időjárás miatt bekövetkezett veszteségeket. a társadalmi munkások segítségével a településfejlesztés gyorsabb a tervezettnél, több óvoda, iskolai tanterem épült fel már eddig is, mint amennyit az ötödik öt éves terv végére irányoztak elő.

benke valéria abonyi programja során tájékozódott a ságvári endre termelőszövetkezet munkájáról. megtekintette a közös gazdaság most épülő 640 férőhelyes szakosított szarvasmarhatelepet, és a 400 hektáron termelt cukorrépa betakarítását végző gépsorokat. ellátogatott a budapesti kézműipari vállalat szőnyegszövő részlegébe, amely termékeinek többségét exportálja. megismerkedett a mechanikai művek abonyi gyáregységének termelési eredményeivel is. ebben a gyáregységben készülnek a termékszerkezet korszerűsítés folyamán bevezetett asztali, ujabban pedig az utcai telefontelefonok is.

délután benke valéria a ceglédi járás aktivistáinak időszerű politikai kérdésekről tartott tájékoztatót./mti/

.-.

17.20/ra

-31-

18.00
3P

bb.41. javul a veszprém megyei tömeges ételfertőzés betegeinek állapota

feh/kz/be/ra e

1979. szeptember 12.

a veszprém megyei vérhasjárvány kórházban ápolott betegek kivétel nélkül mind láztalanok, a közérzetük jó és a jövő héten már többen elhagyhatják a kórházat - mondotta az mti munkatársának adott nyilatkozatában dr. vizer miklós, a pápai kórház igazgató főorvosa. a tömeges ételfertőzés első rászorulóit ugyanis, mint már hirt adtunk róla, a pápai kórház fertőző osztályára szállították, mivel veszprém megyében ott van a legjobb lehetőség fertőző betegek kezelésére. a jelenleg kórházi ápolásra szoruló 192 beteg közül is 104 a pápai kórházban fekszik. a kórház dolgozói önként vállalt éjszakai ügyelettel, dupla műszakváltással segítik gyógyításukat. a hozzátartozók tájékoztatására folyamatosan működő információs központot szerveztek.

a veszprém megyei köjál tájékoztatása szerint a tapolcai és a veszprémi kórházban gyógykezelt betegek állapota is rohamosan javul./mti/

-. -

bb.42. a jubiláló ndk kiállítása az őszi bnv-n - sajtótájékoztató a nagykövetségen

t-ol/tr/ra pp e

1979. szeptember 12.

a német demokratikus köztársaság három évtizedes jubileuma jegyében nyitnak kaput az ndk idei kiállításai az őszi bnv-n. szerdán a budapesti nagykövetségen sajtótájékoztatót tartottak, ahol hans karutz kereskedelmi tanácsos az országaink közötti gyümölcsöző együttműködésről szólva elmondotta, hogy amíg 1950-ben még csupán 32 millió rubel értékű volt az árucseréforgalom, a múlt év végére ez már meghaladta az egymilliárd háromszázmillió rubelt.

/folyt.köv./

17.25/ra 19.20

-32-

18.10
3P

bb.42. / a jubiláló ... folyt./ra

az árucseréforgalom növekedésében nagy szerepe van a szakosításoknak és a kooperációknak. az ideai árucseréforgalmi egyezmény alapján kölcsönösen szállított termékek 32 százaléka szakosított, illetve kooperációban készülő gyártmány, s ezen belül különösen nagy a gépipari termékek részaránya. a gyümölcsöző együttműködés nyomán az ikarus buszok már elválaszthatatlanul hozzátartoznak az ndk-beli városképhez, miként a kedvelt és keresett cikkek a magyar élelmiszer- és konzervipar termékei is.

az ideai bnv-n a legnagyobb területet a butoripar kapja, az „a”, pavilonban. újfajta szekrény sorokat, háló-, gyermekszoba- és konyhaberendezéseket mutatnak be. a butorajánlatot jól kiegészíti az ahhoz kapcsolódó lakástextil bemutató.

a „c”, csarnokban az újabb kényelmi berendezésekkel ellátott trabant, wartburg személygépkocsik, m2 motorkerékpárok és simson robogók láthatók. a „d”, pavilonban, a nemzetközi játékiállításán, a demusa külkereskedelmi vállalat kínál számos újdonságot, köztük egy nagy modellvasutat, amelyen ho és it nyomtávu szerelvények futnak. a nemzetközi gyermekév alkalmából játéksarkot is berendeznek ebben a pavilonban./mti/

-. -

bb.43. szlovák áruházi hetek mezőkövesden

kör/kz/ra e

1979. szeptember 12.

a rimaszombati jednota áruház közreműködésével szlovák kereskedelmi hetek kezdődtek szerdán a mezőkövesdi matyó áruházban, s annak keretében több mint másfél millió forint értékű szlovák áru kerül a vásárlók elé.

az immár hagyományos, évenként megrendezésre kerülő két hetes vásáron többek között konyhai tűzhelyek, lakás-szerelvények, szőlfeldolgozó gépek és hordók széles választékát kínálják. a mezőkövesdi matyó áruház novemberben a szomszédos rimaszombaton rendez hasonló áruházi heteket, magyar árucikkekkel./mti/

-. -

17.30/ra 19.20

-33-

18.10
3P

bb.44. képzőművészeti világhét a gyermekév jegyében - sajtótájékoztató a fővárosi és vidéki programokról

t-mir/z/ra pr e

1979. szeptember 12.

a gyermekek nemzetközi éve jegyében - az idén immár ötödik alkalommal - rendezik meg a képzőművészeti világhét eseménysorozatát - jelentették be szerdán, a műcsarnokban megtartott sajtótájékoztatón.

a világhét központi megnyitó ünnepségét szeptember 15-én, szombaton, a műcsarnokban tartják, ahol délelőtt 11 órakor tóth dezső kulturális miniszterhelyettes nyitja meg „a gyermekek világa”, című kiállítást, amely hazai, sőt nemzetközi viszonylatban is egyedülálló. ezen a tárlaton a gyermekek a hívatásos művészekkel együtt mutatkoznak be - társalkotóként: a képző-és iparművészet valamennyi ágának képviselői, több mint félszázan, vállalkoztak arra, hogy egy korábbi, országos gyermekrajzpályázat legiskerültebb darabjainak témáit, élményvilágát feldolgozva, a művészet formanyelvén fűznek képi magyarázatot a gyermekek foglalkoztató élményekhez, gondolatokhoz.

a műcsarnok-beli kiállítás címe egyben az idei világhét mottója is: ennek jegyében a legifjabb korosztály vizuális nevelését, a gyermekek képi kultúrájának gazdagítását célozza a világhét csaknem minden fővárosi és vidéki rendezvénye.

a program szerint országszerte számos településen rendeznek a témához kapcsolódó kiállításokat, ankétokat, szakmai tanácskozásokat, filmvetítéseket, és játékos gyermekvetélkedőket, rajzversenyeket, a több mint 150 rendezvény közül kiemelkednek azok, amelyek előkészítésén - különböző pályázatok keretében - heteken, hónapokon át, festők, grafikusok, szobrászok, keramikusok, belső építészek, ötvösök, textilművészek és formatervezők sokasága fáradozott: ötleteket, javaslatokat dolgoztak ki arra, hogyan, milyen eszközökkel járulhatna hozzá a társadalom a vizuális nevelés hatékonyságának javításához, a gyermekek képi kultúrájának továbbfejlesztéséhez. e gondolat jegyében miskolcon - a városi könyvtár kiállító-termében - szeptember 17-én nyitják meg „a gyermek-könyv nemzetközi nyelve: a grafika”, című pályázat anyagából összeállított tárlatot.

/folyt.köv./

17.40/ra

18³⁰_{BP}

-34-

bb.44. / képzőművészeti ... fllyt./ra

a pályázat tapasztalatait szakmai tanácskozáson is megvitatják a résztvevők. hasonló, ankéttal egybekötött, több napos rendezvény színhelye lesz kiskunhalas, ahol a diafilmeknek a gyermekek vizuális nevelésében betöltött szerepe, lehetősége lesz a téma. pécssett mintaóvodát és bölcsődét rendeznek be a művészek erre az alkalomra. cegléden és szentendrén az ott élő művészeknek a gyermekek számára készített alkotásait láthatják a világheti kiállítások látogatói. érdekes kiállítás színhelye lesz a fővárosban a xi.kerületi tanács bartoók béla uti galériája is; itt az ország legnagyobb tan-könyvtörténeti gyűjteményét tekinthetik meg az érdeklődők, s a tervek szerint ezen a helyen hirdetik meg a tankönyvek vizuális színvonalának továbbfejlesztését szolgáló újabb országos pályázatot is. egy másik, ugyancsak az iskolai oktatás korszerűsítését célzó országos pályázat témája a leendő új tantárgy - a technika - lesz, s a jelentkezőktől „művészek a technikai nevelésért”, címmel várnak hasznos, gyakorlati jellegű tanácsokat, javaslatokat.

„alkotók az alkotó gyermekekért”, lesz a címe annak a tárlatnak, amelyet az egyesült izzó megyeri uti ifjúsági klubjában rendeznek. cegléden „a képzőművészet szerepe a gyermek személyiségének fejlesztésében”, címmel tartanak szakmai vitát. e jelentősebb rendezvényeken kívül, számos művész önálló kiállításon vonultatja fel a gyermekek számára készült alkotásait. ilyen tárlatok nyílnak többek között kiskunfélegyházán, kiskőrösön, kecskeméten, gyulán, szeged utcái pedig ezekben a napokban, „mi így képzeljük el”, címmel, nagyszabású gyermekplakát-bemutatónak adnak helyet.

a hagyományokhoz híven ezúttal is lesz kedvezményes poszter-vásár: a képzőművészeti alap kiadóvállalata most a gyermekszobák díszítésére szánt posztereket hoz forgalomba, amelyeket az ország különböző városaiban, 25 helyen árusítanak majd./mti/

--

17.50/ra

18³⁰_{BP}

-35-

bb.45. polgár rózsa kiállítása zalaegerszegen

bg/bam/ra e

1979. szeptember 12.

polgár rózsa textiltervező munkáiból nyílt kiállítás szerdán zalaegerszegen az ifjusági és uttörő ház kiállítótermében. a művész nő több budapesti kiállításon szerepelt eddig munkáival, bemutatkozott milánóban, genfben, kuvaitban, varsóban s most egy hónapig a zalai megyeszékhely művészeti kedvelői tekinthetik meg a zömében selyem alapanyagú, különleges technikával készült munkákat -/mti/

-. -

bb. 46. drága albérlet helyett ifju házások otthona szombat helyen - a megyei tanács vb ülése

szel/kz/rj e

1979. szeptember 12./

a fiatal házások otthonának megteremtése az ifjuság segítésének egyik legsikeresebb vállalkozása vas megyében - állapította meg szerdai ülésén a megyei tanács végrehajtó bizottsága. az ifjusági törvény végrehajtásának tapasztalataival foglalkozó ülésen a továbbiakban elmondták, hogy szombathelyen már 350 lakás tartozik az intézményhez. a lakásokban öt évig lakhatnak a fiatal családok, de közben kötelesek végleges otthonukra takarékoskodni. ilyen módon, aki e kösterületü, de önálló lakrészt nyújtó házba bejut, annak legkésőbb öt éven belül önálló lakása lesz. a megyeszékhely után sárvárott épült elsőként fiatal házások otthona, a vb azonban javasolta, hogy a megye többi városában és szentgotthárd nagyközségben is hozzák létre, mivel e helyekről jelentkezik a lakásigénylők 95 százaléka.

egyéb erőfeszítéseket is tesznek a tanácsok a fiatalok lakás-gondjainak megoldásáért. ők kapják a tanácsi bérlakások 43, a tanácsi értékesítésük 74 százalékát. a túlzott városbaáramlás észszerű visszaszorítása érdekében a testület indokoltan tartaná a községi lakásépítések nagyobb támogatását.

a 70 ezer vas megyei fiatal érintő napirend tárgyalása során elmondták, hogy a települések fejlesztési terveinél kikéri a jövő nemzedék véleményét. hisz azok - különösen a hosszabb távra szólók - elsősorban az ő érdekükben születnek. a fiatalok felelősséggel vesznek részt a döntésekben és társadalmi munkájukra is lehet számítani. ugyanakkor bírálták azokat, akik minden igyekezet, kedvezmény, erőfeszítés ellenére még mindig nem végzik el a nyolc osztályt. a megye fiatal dolgozói között 1100-nak nincs meg az általános iskolai végzettsége. /mti/

-. -

18.15 rj

19.11

-36 -

18.15
3P

bb. 47. a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága

k/rj bc e

1979. szeptember 12.

a brfk közlekedésrendészetével egyetértésben tájékoztatja a gépjárművezetőket, hogy a petőfi-hídat szeptember 13-án, csütörtökön 20 és péntek 04 óra között pályalemezbetonozási munkák miatt lezárják, ez idő alatt kizárólag a bkv autóbuszok közlekedhetnek a hidon. /mti/

-. -

bb. 48. elutazott a kuvaiti egészségügyi államtitkár

k/táv/rj bc e

1979. szeptember 12.

szerdán elutazott budapestről dr. nail ahmed al-nageeb kuvaiti egészségügyi államtitkár. itt tartózkodása során tárgyalt az egészségügyi minisztérium, a tesco és a medicor vezetőivel, valamint megtekintett több egészségügyi intézményt. /mti/

-. -

bb. 49. iparművészet és gyermekvilág - báb- és játékiállítás a csepeli munkásotthonban

t/mir/bc rj e

1979. szeptember 12.

játékok, gyermekszoba-diszek és berendezések, színes mesekönyvek, bábok, kották, hanglemezek, plakátok - a gyermekek tárgyi környezetének legfontosabb vizuális ,,tartozékai,, láthatók azon a kiállításon, amely -a gyermekek nemzetközi éve és a közelgő képzőművészeti világhét alkalmából- szerdán nyílt meg a csepeli munkásotthonban.

/folyt.köv./

18.20 rj

19.11

-37 -

18.20
3P

19.11

bb. 49. / iparművészet és... 1. folyt./nj

az „iparművészet - gyermekvilág,„ címmel megrendezett kiállítás valamennyi darabját hivatásos művészek tervezték, készítették. bán mariann kerámia-babái, csete ildikó fűzős játéka, boni katalin és süli erzsébet textiljátékai, széles judit mesék hangulatát idéző faliképei és a grafikusok készítette könyvek, diszes-színes lemezborítók között a legnagyobb számban azok a gyermeki szemléletet idéző kesztyű- és gyűszű-bábok láthatók a tárlaton, amelyeket - antoni rozália formatervei alapján - az iparművészeti vállalat bábüzeme sorozatban gyárt.

a kiállítás - amelyet komlós jános, a mikroszkóp szinpad igazgatója nyitott meg - a képzőművészeti világhét idején is, szeptember 22-ig várja az érdeklődőket. /mti/

..-

bb. 50. hazaérkezett a magyar ifjusági küldöttség moszkvából

gy/it/nj bc e

1979. szeptember 12.

szerdán hazaérkezett a szovjet fővárosból a magyar küldöttség, amely szücs istvánnak, a magyar uttorók szövetsége főtitkárának vezetésével részt vett a gyermekek békés, biztonságos jövőjéről tanácskozó világkonferencián. /mti/

..-

bb. 51. etióp fotókiállítás

t/me/nj bc e

1979. szeptember 12.

a forradalmi etiópiát köszönti a pesterzsébeti csiliban szerdán megnyitott fotókiállítás. az etióp forradalom ötödik évfordulója alkalmából rendezett kiállítás képet ad az ország életéről, a forradalmi vívmányok védelméért vívott harcáról, a gazdasági, a társadalmi átalakulásról, szemlélteti, hogy az etióp nép a szocialista országok támogatásával új világot épít hazájában.

harmati sándor, a magyar szolidaritási bizottság elnöke megnyitó beszédében hangsúlyozta, a magyar nép nagyra értékeli a testvéri etióp nép forradalmi harcának, építőmunkájának sikereit, s az a továbbiakban is számíthat a magyar munkások, parasztok, értelmiségiek támogatására.

a kiállítás megnyitóján részt vett meruk vilmos, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, valamint a politikai, a társadalmi és a kulturális élet számos képviselője. jelen volt a diplomáciai testület több tagja is.

a kiállítást szeptember 30-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

/mti/

18.30 nj

1845 p

..-
-38-

bb.52. a ruházatipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének ülése

t-ol/ol/ra sl e

1979. szeptember 12.

a létszám 2 százalékos csökkenése mellett az év eddigi szakaszában körülbelül másfél százalékkal növelte termelését a ruházatipar, ami azt jelzi, hogy jelentős erőfeszítéseket tesznek a munka hatékonyságának növelésére - állapította meg dobrotka lászló könnyűipari miniszterhelyettes a ruházatipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének szerdai ülésén. mint mondotta, az egyes vállalatoknál a strukturaváltás és a minőség javítása némileg háttérbe szorította a mennyiségi célokat; ami lényegében kedvezően ítélné meg. örvendetes, hogy több helyen mind a létszám - mindpedig a bérgazdálkodásban előrelépés történt, bár egyik másik ruhagyárban komoly viták előzték meg az ilyen, reálisabb terv kialakítását.

öt nagy ruhagyárunk - a május 1., a szegedi, a zalaegerszegi, a páva és a salgótarjáni -, legalábbis az év eddigi szakaszában realizálni tudta létszámtervét. néhány vállalatnak azonban ismét be kellett látnia, hogy a túlzott létszámgigény nem teljesíthető. a debreceni ruhagyár például a létszám 3 százalékos növelésére számított és ehelyett ma kevesebb emberrel dolgozik, mint tavaly ilyenkor. hasonló a helyzet a vörös október férfiruhagyárban, és a styl ruházati vállalatnál is.

a ruhagyárak bérpolitikája egyre inkább helyes irányba terelődik, jóllehet a vállalatok egy része ideiglenes tervének kialakításakor még megalapozatlan, „fedezetlen,„ bérfejlesztésekkel foglalkozott. a tervegyeztetések alapján azonban ezek a vállalatok is változtattak álláspontjukon. számolni lehet azzal, hogy az idén a ruházatiparban 4,5 - 5 százalékkal növekszik a bérszint. a vállalatok nagyrészt adómentesen illetve minimális adóval emelhetik, illetve emelhetik a béreket.

a ruházatipar a belkereskedelmet általában a tervnek megfelelően látja el áruval, bár néhány vállalat - a páva, a kaposvári és a szegedi ruhagyár - az idén eddig kevesebb árut értékesített, mint amennyit tervezett.

/folyt.köv./

18.30/na

1845 p

-39-

bb.52. / a ruházatipari ... folyt./ra

erőteljes a törekvés arra, hogy a szocialista exportkötelezettségeknek pontosan, határidőre, jó minőségben eleget tegyenek. a tökélexport alakulása kedvező.

a miniszterhelyettes és a vitában jónéhány felszólaló is hangsúlyozta: a jövő évi feladatok teljesítéséhez nem lesz elégséges az az erőfeszítés, amellyel az ideai eredményeket elérik, többen kifogásolták, hogy még mindig nem kielégítő az alapanyaggyártó és a feldolgozó üzemek, valamint a kereskedelem együttműködése. ezért a központi vezetőség elhatározta, hogy felkéri a könnyűipari minisztériumot: más érintett tárccákkal közösen dolgozzon ki olyan érdekeltségi rendszert, amely ezt az együttműködést jó irányba ösztönzi.
/mti/

-. -

bb.53. időjárásjelentés

bzs/ra e

n 1979. szeptember 12.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 12-én, szerdán este:

marad a meleg.

várható időjárás csütörtök estig:

időnként kissé megnövekszik a felhőzet, eső nem lesz. éjszaka helyenként köd képződik. a hőmérséklet holnap kora délután 23-28 fok között lesz./mti/

-. -

18.35/ra 19.15

-40-

bb.54. a belföldi főszerkesztőség híreinek a jegyzéke
14.00 órától zárásig:

ra e

1979. szeptember 12.

24. mezőgazdasági munkák /9.jav./
 25. autópiac
 26. zárszámadási vendégeskedés /10.jav./
 27. takarékné-kollokvium /11.jav./
 28. pécsi tanévnyitó
 29. öveges józsef temetése
 30. tudósok fóruma
 31. nívódíj az operában
 32. fővárosi vb
 33. mentésügyi társaság
 34. kitüntetés
 35. elhunyt
 36. új nagykövet
 37. képviselőcsoportok/12.jav./
 38. kitüntetés
 39. indiai gazdasági küldöttség /13.jav./
 40. benke valéria pest megyében
 41. javul az ételfertőzötték állapota
 42. bnv-n az ndk
 43. szlovák hetek
 44. képzőművészeti világhét
 45. polgár rózsa kiállítása
 46. ifjú házaspár otthona
 47. lezárják a petőfi hidat
 48. elutazott a kuvaiti miniszter
 49. játékiállítás
 50. hazaérkezett szücs istvánné
 51. etióp fotókiállítás
 52. ruházati szak.ülés
 53. időjárásjelentés
 54. hírjegyzék
- /mti/

-. -
- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: pástor jános
szerkesztette: dosztányi imre, henczi erzsébet
21.10/ra

21.35